

Jézus Szent Szívének ünnepe

Mt 11,25–30

„Gyertek hozzám mindnyájan...”

Jézus ebben a szakaszban bölcsességi tanítóként mutatkozik be. Az ószövetségi Szentírásban számos könyv maradt ránk bölcsességi tanítással. Ennek az irodalomnak a lényege a természetfölötti és természetes életbölcsesség közvetítése tömör formában. Kezdetben a királyok adták át uralkodási tapasztalataikat gyermekeiknek rövid mondásokban, később a zsidó királyi udvar tisztviselőit oktatták ilyen mondásokkal, legvégül önálló bölcsességi könyvek és gyűjtemények születtek. Az irodalom hagyományos patrónusa Salamon király, de számos esetben ezt az irodalmat Egyiptom és Közel-Kelet bölcséletéből gyűjtötték össze. Jézustól is származnak ilyen mondások a más szemében meglátott szálkáról és a magunkéban fel nem fedezett gerendáról (Mt 7,3). A bölcsességi tanítók általában képzett, előkelő emberekhez fordultak, és nem az egyszerű, nyomorult emberekhez. Jézus azonban nem a bölcsességi irodalom hagyományos címzettjeihez szól, hanem a farizeusok és írástudók által lebecsült egyszerű emberekhez, a szegényekhez és a megfáradottakhoz, akik az élet terheit viselik (Mt 11,28). Az is újdonság, hogy a jelen esetben önmaga életét ajánlja bölcséleti tanításként.

A megfáradottaknak azokat a zsidó kisembereket tartották, akik a sok liturgikus előírásba belefáradtak, valamint a rabbinikus okoskodásban kételkedőket (20–24). A nép szegényeire is, az „anawim”-okra is szoktak gondolni, akik Isten keresésébe belefáradtak. Ezeknek ajánlja Jézus a rabbinikus tanítás nehéz igája helyett saját magát. Követői úgy fejezték ki együttlérésüket mesterükkel, hogy hozzá mentek. Fizikailag is tőle kértek tanácsokat életük elviselésére. Számos tanácstalan elindult, hogy megkeresse, hol tanít, vagyis fizikailag is nyomába eredt. Jézus iskolája az együttlérés, a megértés iskolája. Ez teszi az ő igáját „édessé” és „könnyűvé” (30).

Jézus „alázatos szívűnek” nevezi magát (29. v.), ez azonban nem annyira érzelmet, mint gondolkodásmódot jelentett akkoriban. Az ókori szemita elképzelés szerint az ember intellektuális tevékenységének központja a szív, nem pedig a fej, és nincs érzelmtől mentes gondolkodás. A szeretet és a gyűlölet, a szimpátia és az antipátia számos esetben az örültség vagy a higgadtság, a gondol-

kodás irányát, az ítéletalkotást legalább annyira befolyásolja, mint a logika. Jézusnál a kicsinység lelke mélyéig hatolt. Jézus megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig (Fil 2,8), annak ellenére, hogy Isten Fia volt, a „szervedésből engedelmességet tanult” (Zsid 5,8).

A vallások fejlődéstörténetében elkerülhetetlen az előírások szaporodása, amelyek gyakran elfedik a lényegét. Amikor a Jézus Szíve-kultusz beindult, akkor az annak a felfedezése volt, hogy a teológiai és morális rendszereken túl jó, ha felfedezzük Jézus magatartását, mint kulcsot minden keresztény gondolkodási rendszer megértéséhez. Műveltnek és műveletlennek, gazdagnak és szegénynek, egyaránt az a feladata, hogy a saját életét mederbe terelje. Jézus a maga korában törődött a legegyszerűbb és a legszerencsétlenebb emberekkel. Az Egyháznak is gondja van a legszerencsétlenebb emberekre, akikkel sok esetben nem a tanítás elvontsága, nem is az előírások, hanem az együttérzés adja a legnagyobb segítséget. Az Egyház és hivatalos képviselői sohasem tevékenykedhetnek úgy, hogy homályba borítsák Jézus alapvető együttérzését a bűnösök és nyomorultak iránt. Ennek a szerető együttérzésnek a hiánya az egyik legnagyobb hiba, mert éppen azt az Isten-képet homályosítja el, amelyet Jézus akart nekünk hirdetni. A nyomorult és kétségbeesett embereknek akár hívők, akár kétkedők, akár hitetlenek, mindig plusz terhet jelent az Istentől való elhagyatottság érzése. Jézus ezt a terhet egyértelműen le akarta venni követői válláról, és az őt követőknek is azt ajánlotta, hogy az együttérzés és az irgalmasság útján kezdjék hirdetni országá örömhírét. Minden más módszer elhibázott.